

Børne Blad

WALDORF

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 49.

5te december 1897.

23de aarg.

Paa tandlægens venteværelse.

Børneblad

udkommer hver lørdag og kostet 50 cents for aaret, betalt i **forstud**. I vækker til en adresse paa over 5 ekspr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspr. for 35 cents. Et Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Georg, den lille guldgraver.

(Fortsættelse.)

Gen hvorhen nu? Georg stod der raadvild, uden at vide, hvad han skulle gjøre. Da kom den gamle hen til ham, lagde venlig sin hånd paa hans skulder og sagde:

"Hør engang, min gut. Du synes vel det er rart, at jeg, som fra begyndelsen af saa nødig fulgte dig, nu er blevet af en anden mening. Sagen er, jeg er fjed af livet heroppe i bjergene og vil reise ned igjen til steder, hvor mine landsmænd har bosat sig. Men jeg har da siden lyft til at komme alene. Vil du, som jeg, saa slaar vi os sammen — ja det vil sige, saa nogen af os lyft til at reise sin vej, saa har han til enhver tid sin fri vilje. Men vil du være med herpaa, saa kan jeg gjerne hjælpe dig at finde dine forældre — om betalingen kan vi snakke en anden gang."

Georg saa forbauset paa manden. Skjont han fremdeles havde en barst maade at tale paa, var der noget saa hjerteligt i hans tone, da han gjorde den stakkars hjælpeløse gut dette tilbud. Gutten var saa rørt, at han ikke kunde saa frem et eneste ord til svær, men greb sin nye vens hånd og trykkede den hjertelig til tægn paa sin taknemmelighed.

"Godt, saa lad os straks drage videre. Her oppe i sneen nytter det ikke at føUGE længere. Det har sneet for meget til, at det vil lykkes os at finde deres spor. Det bedste vil være at reise ned til den indianiske landsby, som du nylig var i. Har de endnu ikke derude seet noget til dine kære, saa rider vi bort til min hytte og tager med, hvad der er deri, eller ialfald hvad vi har brug for, og drager derpaa ned gennem den anden dal. Jeg tænker sikkert, at de følger den; thi det gjør de fleste, som kommer over fjeldet. Tæsfer vi dem ikke der, saa maa vi reise til San Francisco og høre efter dem; thi de vil vel

did for at føUGE efter den gamle onkel eller bedstefar eller hvad det var, han var. Hvad hed han? Du har endnu ikke nævnt hans navn."

"Georg Hardh", svarte gutten. "Det er efter ham jeg selv har faaet navnet Georg."

"Om — jasa!" brummede den gamle. "Han har formodentlig ogsaa voeret fadder til dig?"

"Nei", svarte gutten, "da jeg blev døbt, var han vist reist for lang tid siden."

"Ja, lad os ikke mere tænke paa ham, kom lad os rejse nu."

"Skal vi lade indianerne beholde de ting, som de har taget?"

"Hvad skal vi med dem?" svarte den gamle og trak paa skuldrerne. "Dine forældre har vel taget med sig det bedste, og lad de stakkars rødhuder beholde, hvad de har fundet."

Herved steg han op paa sin hest og red hurtig ned igennem de lange bætter. Han syntes at have lyft til at komme ud af sneen saa snart som mulig.

7de Kapitel.

En aften i den gamle's hytte.

Udpaa eftermiddagen naaede de to rytttere den indianiske landsby. Ingen hvide havde reist der forbi. Dette var, som den gamle havde tænkt. Uden ophold red han straks videre, da han vilde overnatte i sit eget hus. De naaede frem til dette omtrent en time efter at solen var gaaet ned.

Saa langt nede sneede det ikke; men der faldt en fin, ubehagelig regn, der gjorde dem vaade helt til stindet.

Dette hindrede dog ikke den gamle i at være i udmerket lune om aftenen. Han tændte varme paa ildstedet, og resterne af den føldede elg, som endnu hang paa væggen, slæffede dem et velmagende kveldsmåltid. Han vilde ikke, at gutten skulle hjælpe ham med at gjøre maden ifstand, og da alt var færdigt, begyndte han at grave med sin jagtkniv i hytten's jordgulv og fandt efter en stunds forløb frem en omhyggelig skjult flaske.

"Se saa", sagde han, idet han holdt flasken henimod ilden for at se, hvor meget der var igjen af dens indhold. "Det er neppe sandsynligt, at jeg kommer hid igjen med det allervørste, saa vi behøver ikke at spare saa svært. Et styrkende glas maa smage efter den lange, anstrengende ridetur idag."

"Ja, nu er du altsaa lykkelig og vel kommen til Kalifornien, min gut", sagde han, da

de sad sammen og spiste, „og saa vil jeg saa lov til at drifte til staal og onse, at du maa trives her, Georg — ja hvad var det mere du hed?“

„Olli.“

„Georg Olli altsaa!“

„Og saa faar jeg vel lov til at tilsoe: og finde mine forældre!“

„Naturligvis. Men det skal vi noek, haaber jeg. Det er ikke rimeligt, at de skulde kunne komme saa aldeles væk for os. Forresten har du mig til din pleiefar, og du skal kanskje med tiden komme til at forstaa, at du kunde have fundet den, som var værre.“

„Men hvad heder De?“ spurgte Georg. „Jeg maa dog saa vide, hvad jeg skal kalde Dem!“

„Jaasaa, ved du endnu ikke det? Og saa længe som vi allerede har været sammen! Nu vel, hvis din bedstefar ikke havde været en saadan gammel hjedelig gjerrigper —“

„Hvorledes kan De vide, at han er det?“

„Hvorledes kan jeg vide det?“ Fordi han ikke vil have noget med sin familie at gjøre, som du selv har fortalt. Og af hvad anden grund kan det være end for at slippe at hjælpe dem? Hvis han, som sagt, ikke var en saadan gammel grinbiter, skulde jeg næsten have lyft til at foreslaa dig at kalde mig bedstefar, indtil du finder den anden. Men naar han er slig en far, vil jeg helst ikke tilsmudse mig med det navn, og du kan dersor gjerne kalde mig „Falsf“. Kan du høste det?“

„Falsf!“ gjentog Georg forbauset.

„Ja“, svarte den gamle, — „Georg Falsf!“

„Det var et beryndeligt navn“, mente gutten, „kan virkelig nogen ville hede Falsf. For noget snat!“ brummede den gamle.

„Har du ikke hørt værre navne end det? Bilde du kanskje lige bedre, om jeg havde hedt Georg Rottekale eller Georg Stump?“

Georg lo.

„Nu ja? Hvorfor ikke! Navnet gjør intet til sagen. Det er mere vigtigt, hvad man er, og hvorledes man opfører sig.“

Den gamle havde nu med synligt velbehag strakt sig, saa lang han var, paa et af sine elgeskind, som han havde trukket hen til ildstedet. Og de snakkede endnu længe sammen, for de lagde sig til at sove. Den gamle fortalte mangt og meget baade om indianerne og om den første behyggelse af Kalifornien, og gutten lyttede til hans fortælling med stor interesse.

„Men det bliver sent“, udbrød tilslut hyttenes eier. „Nu er vores klæder tørre, og jo

før vi lægger os til at sove, desto bedre. Jeg begyndte forresten nu paa slutten næsten at tro, at du allerede sov, og at jeg bare sad og talte for væggene.“

„Nei“, sagde Georg sagte, „jeg tænkte paa mine forældre.“

„Margatigheder!“ brummede den gamle. „Kan du da ikke faa dem ud af hovedet et øjeblik? SaasMart solen staar op, drager vi aften for at finde dem. Hvil dig nu godt, saa du imorgen har friske krafter.“

Uden at bryde sig mere om gutten, tullede den gamle sig derpaa ind i et teppe og laa snart efter i dyb søvn.

8de Kapitel.

Et møde med en bjørn. — Moskitos dumme stregere.

Den næste morgen var der deligt og klart veir. Det syntes som om veiret vilde bedre sig, hvilket den egentlige regntid var ivente og for hver dag kunde begynde for alvor.

Forberedelserne til rejsen var snart gjorte. Det lille, som de vilde have med, fæstede de til sine sadler. Dyrehuderne og det meste andet lod den gamle blive igjen i hytten og stængte denne paa samme maade som sedvanlig, for han drog videre.

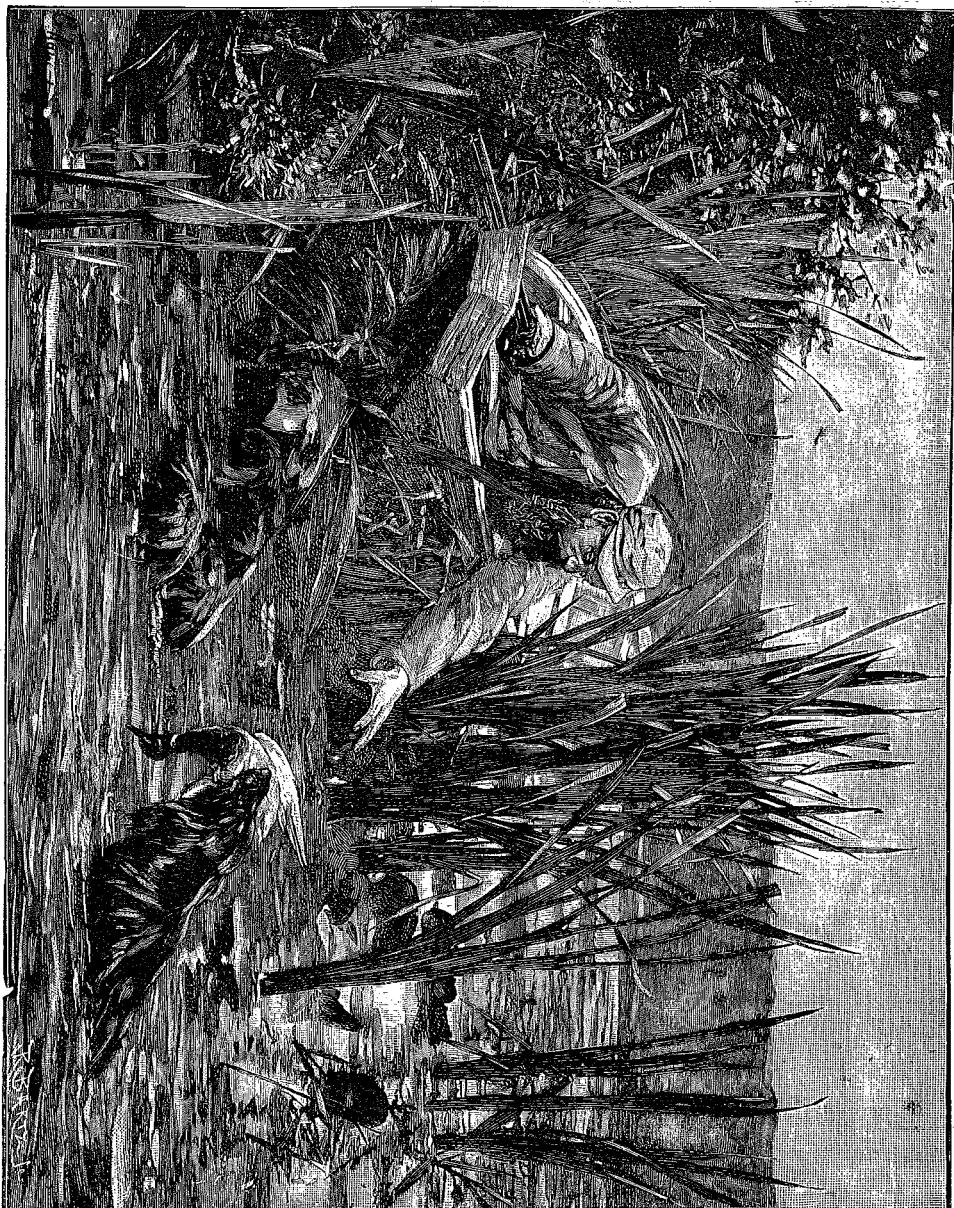
„Men disse stænger vil da vel aldrig kunne hindre nogen i at gaa ind og tage, hvad han har lyft paa“, hærede Georg.

„Det er heller ikke meningen“, svarte den anden, „jeg vil bare hindre dyr fra at komme ind. Kommer der mennesker, kan de gjerne tage, hvad de finder. Det er tvilsomt, om vi mere kommer hid, og det vilde glæde mig, om hytten i regntiden kunde hde en eller anden stakkat ly og tag over hovedet. Jeg ved, hvorledes jeg selv mere end en gang har glædet mig ved at finde et saadant sted. Nu, hvorledesgaard det? Du har vel nu vænnet dig til pakfadelen.“

„Jo, det har ingen nød. Og Mosquito er i grunden et udmerket dyr. Jeg kunde knapt pusse mig et bedre.“

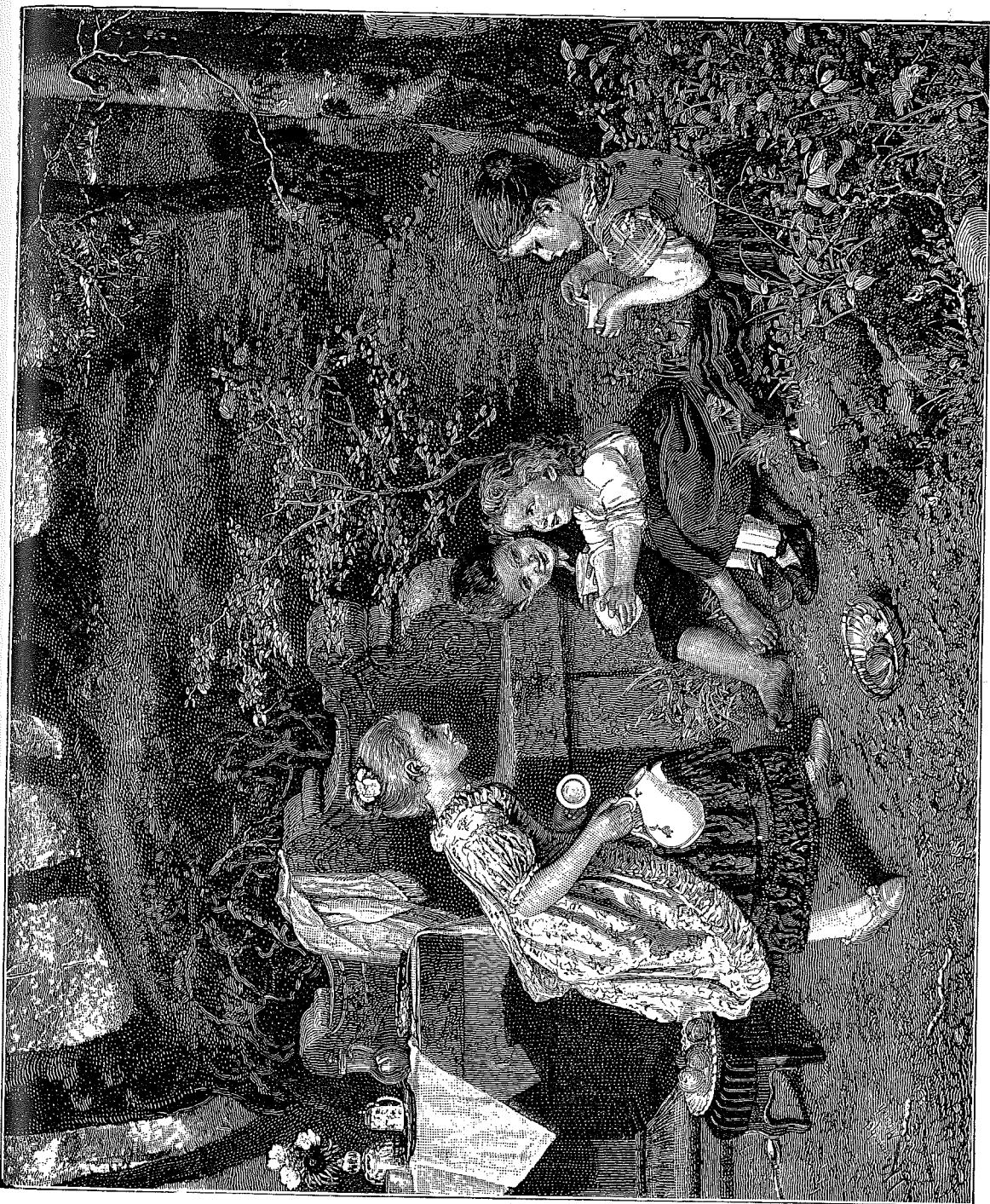
„Det glæder mig at høre“, svarte den gamle, „men en stor spilomager er den. Men dersor liker jeg den lige godt. Dog nu maa vi se til at komme aften. Vi har ingen tid at tabe.“

Med disse ord sprang han i sadelen, og da han saa, at Georg gjorde det samme, mens Hektor løb rundt dem og gjæsede høit, vilde

Sædning.

En förtill!

han straks ride afsted. Men da faldt hans blik endnu engang paa det lille hus; han lod efter tøllerne synke og blev i flere minutter siddende og se paa den tomme hytte, der længe havde været hans hjem, men som han nu fulde forlade.

"Er det ikke underligt", sagde han, "at det er ondt at forlade dette sted! Hvad er det, som længere binder mig til det? Det er jo næsten, som om jeg skulle reise fra et ordentligt hjem. — Nu ja, mennesket er et vandedyr; han bliver ikke længe paa et sted, før det faar plads i hans hjerte. — Men nu maa vi afsæde. Det er virkelig for galt, at hengive os til saadanne taabelige drømme."

Gutten betragtede forbauet den gamle jæger. Han vidste ikke rigtig, hvad han skulle tro om ham. Hans ydre og hele maade at være paa var saa barsk, men alligevel syntes han at have et blødt hjerte bag det haarde skal. Dog blev der ingen tid til lange betragtninger. Hans gamle ledsager var alle rede et godt stykke foran ham. Han skyndte sig hurtig efter, fuld af higen og længsel efter at finde sine forældre.

De tog veien ned igennem en dal med bratte, stovbevoksede højder paa begge sider. Længere nede fandt de ved en bæk merker efter en leirplads, hvor rejsende maatte have overnattet. De saa ogsaa enkelte indianere; men disse søgte at komme væk, da de fulgte paa de hvide.

Forsvrigt kunne neppe mange have reist gjennem dalen, da man ellers vilde have seet flere hulspor i den bløde jordbund. Falst foreslog derfor, at de skulle tage en anden retning og drage over en temmelig flad med høi furustov befolkset høidestrækning, for derfra at komme ned i den brede Jubadal, hvor allerede en del guldgravere havde bofæst sig. Her kunde de lettere saa oplysning om nye reisefølger, som kom paa den fant.

Det gik tungt og langsomt frem gjennem stoven. Paa enkelte steder var det endog næsten umuligt for dyrene at komme frem. De naaede dog over høideryggen og fortsatte nedover paa den anden side, og her finder vi dem en stund efter rejsende tause ved hinandens side; de syntes begge at være optagne af sine egne tanker og at have liden lyft paa nogen samtale.

Da standsede pludselig den gamle sin hest og berørte guttens skulder for ogsaa at faa ham til at stanse. Georg greb straks tøllerne, og Mostito ikke alene stansede, men begyndte endog rolig at græsse. Den gamle pegte med

haanden nedover bækk'en, og ogsaa Georg opdagede nu snart et stort dyr bernede.

"Hvad er det?" hvisede gutten, mens Hestor blev staende med fremstrakt hals og halen mellem benene foran Mostito og stirrede nedover under en neppe hørbar knurren.

"En graa bjørn", hvisede Falst til svær, "og det et rigtig svært bæst!"

"Skal jeg frige mig nærmere og skyde?" spurgte Georg rastt.

"Nei, jeg tænker, vi heller lader gamlingen være i fred", var svaret. "Den er ikke at spøge med, og vores små lugler vil lænste ikke udrette andet end at tirre den. Og selv om det lykkes os at følde den, hvad skulle vi da gjøre med den? Vi er vist saa langt fra nærmeste guldgraverby, at der ikke kan være tale om at sælge ejdet, og at skyde et dyr for bare at lade det ligge og raadne i stoven er ingen mening i, selv om det er en bjørn. Lad os vente lidt og se paa den en stund. Hvis den ikke forlader sin plads, gaar vi heller afveien for den. Det er bedre at gjøre det end at trække det korte Straa i en kamp."

"Men hvis den faar se os heroppe", indvendte Georg, "vil den ikke da angribe os?"

"Nei, det tror jeg ikke", svarte hans ledsager. "Sandsynligvis vil den hellere flygte sin vej. Det er foresten besynderligt, at den endnu ikke har merket os, da vindien jo blæser fra os mod den. Men se paa den nu!"

Bjørnen, der var mere end almindelig stor, havde indtil nu rolig ligget paa siden og skrabet i jorden med sine vældige klør. Hvad skulle det betyde? De kunde derom fra længe ikke forstaa det, indtil den pludselig ruslede sig ned i det opgravede hul, skubbede ryggen mod den højlige jordbund og veltede sig med tydelig velbehag frem og tilbage, idet den strakte sine frugtfulde klør i veiret og slog i luften med dem. Dette holdt den paa med en stund. Saal blev den længe liggende stille for atter igjen at begynde paa samme maade.

Den syntes ikke at have nogen anelse om de to menneskers nærhed.

"Det er formodentlig sneen oppe i fjeldene, som har drevet den nedover", hvisede Falst, "den kommer undertiden helt ned til nybysen uden at lade sig skremme af menneskenes nærhed. Det er bedst, vi holder os fra den."

"Nu begynder den igjen", sagde Georg, "jeg tror sikkert, at jeg skulle kunne komme den paa nært skudhold."

"Det er da forskæffeligt, hvilken jagtlyst du har. Men jeg tænker du demnegang gjør bedst i at skyde din lyft. Skulde en af vore

Hugler kunne dræbe den, saa maatte det være et mere end almindelig heldigt stød. Og hvis vi bare saarer den, kan det gaa os galt."

Bjørnen blev imidlertid liggende og veltte sig fra den ene side til den anden og stansede blot nogle øiebliske for at begynde paa samme maade. Bludselig sprang den op, blev staende paa alle fire og rygte jorden af sig som en puddel, og støvet flog som en sky om den.

Hektor havde fulgt rovdyrets bevægelser med den største opmærksomhed. Den syntes at forstaa, at det ikke kunde nytte den at indlade sig i kamp med et saadant best. Da bjørnen til sidst reiste sig, begyndte hunden at knurre og træk sig nogle skridt tilbage saa den kom helt under Moskito. Da øselet merkede hunden under sig, vilde det føge at komme væk, men derved kom Hektor i fare for at blive traadt paa og gjorde ligeledes et sprang til siden. Ulykkeligvis kom den til at berøre øselets bug, hvilket bragte dette til at slaa bagud med begge bagben og sætte nogle sprang nedover. Det havde hidtil ikke opdaget bjørnen og havde formodentlig ikke engang anelse om, at der fandtes i verden et saadant dyr som en bjørn.

Mens Georg sad og betragtede bjørnen, havde han sluppet tøslerne og kunde nu i farten ikke saa fat i dem. Han greb da bag i påfædelen for at holde sig fast. Men dels havved og dels ved den voldsomme bevægelse, begyndte to blitspand, som var surrede til påfædelen, at flirre mod hverandre og frembragte saadant spættakel, at øselet blev aldeles som greben af vildhed og satte i lange sprang nedigennem bårerne, uden at Georg var ifstand til at stanse det.

Den gamle amerikaner havde straks seet øselets første bevægelser og forsøgte at saa fat i dets tøsler. Men skjønt han havde strakt sig frem alt, hvad han kunde, var det ikke lykkedes ham, og Moskito styrte i vilde sprang nedover mod bjørnen, der visselig var højest overrasket ved dette underlige spættakel.

Georg forstod, hvilken fare han svævede i; men skjønt han var en mere end almindelig raadsnar gut, tabte han denne gang fatningen. Ifølgeden for at læste sig af dyret og lade det springe videre alene, klamrede han sig af alle fræster fast til påfædelen og var snart lige i nærheden af det frugteloze rovdyr.

Nu havde ogsaa Moskito opdaget bjørnen og udstøtte et højt, forsrække th—ah, men det var i saa voldsom fart, at det ikke var ifstand til straks at stanse.

Et saadant syn havde nok bjørnen aldrig seet før i sit liv. Hvad var det for en forunderlig stikkelse, som kom saaledes styrrende mod den? Øselets strig og larmen af blitspandene gjorde det hele ikke mindre uhhyggeligt for det mægtige dyr. Og da Moskito var næsten lige ved bjørnen, tog denne tilbens alt, hvad den kunde, og styrte i vild flugt nedover. (Forts.)

Han var en træl.

Hen jernbanekupe sad to ældre, troende mænd sammen med en del andre; blandt disse var der ogsaa en møller, der — efter hans mening — vel prydde sin tale med gruelige eder. Den ene af de to først nævnte mænd kunde ikke stiltende høre paa dette og sagde derfor ganstigt sagmodigt: "Det er dog stemt, saadan som du bander."

Mølleren blev forbauset, farer op og vilde have givet et heftigt svar; men den anden af mændene tog ordet og ytrede: "Du sagde, at det var stemt med denne banden; men den stakkars mand kan ikke andet. Hans herre, djævelen, har jo sat ham til det, og saa maa han lystre."

Mu vendte mølleren sig til den sidst talende og forsikrede, at han var sin egen herre og stod ikke under djævelen, hvorfor han ogsaa kunde tale som han vilde. "J' skal nu ikke høre en ed mere af min mund, mens vi reiser sammen", sluttede han og mente dermed at have bevist, at han var sin egen herre.

"Du kan alligevel ikke lade være med at bande", sagde manden, og saa sad de tauje en stund.

Lige overfor mølleren sad en ung kjøbmand; denne trækker en avis op af lommen og begynder at læse. Det varer ikke lange, før han og mølleren kommer ind i en politisk samtale. Det visste sig imidlertid, at den ene var høire-, og den anden venstremand, saa deres meninger kunde slet ikke falde sammen. Der kom fart i samtalen, det ene ord tog det andet, og mølleren ledsgagede sine med de sedvanlige eder saa høit som nogensinde.

"Kan du se, du er alligevel djævelens træl", sagde den troende mand efter en stunds forsløb.

Mølleren taug; der var ikke noget at sige derimod; men om denne samtale havde virkning, ved vi ikke.

Ormehistorier fra fjeldbygden.

3. Han vilde ikke døebe den.

Het var paa en plads, som hedte Dagsbente; dette er et meget almindeligt navn paa pladse, men denne laa ovenfor Haugs et stykke. Der boede vel den gang ligesaa lidt som nu nogen der, thi det var folkt nede fra selve gaarden, som var oppe og flog den sommer, da det hoendte, som nu skal fortælles.

De havde med sig et lidet barn, som de lagde fra sig, medens de holdt paa med flaattearbeitet; den lille kunde ikke gaa endnu, og de lagde hende derfor paa marken og tullede hende ind i et tjeld. Da de skulde tage barnet igjen, løb der en orm ud af tjeldet; men barnet havde ormen ikke rørt. Bedstefaren stod og saa paa, men han gjorde ikke tegn til at sua ormen; havde den ikke rørt barnet, saa skulde heller ingen røre den.

4. Ogsaa en snild orm.

En føtersdøl har fortalt mig noget lignende fra sin barndom. Begge hans foreldre levede endnu dengang, og saa slog de paa en teig, som heder Skarsmo. Han havde en lidet bror, ved navn Nasmund, som var i rev endnu. Ham skulde han passe, mens moren „breidde.“ Engang saa han en orm i nærheden, men den blev væk igjen straks, saa han ikke brydde sig om det og blev sidende hos den lille eller sprang omkring.

Til sidst begyndte dog lille Nasmund at skrige, og da syntes han det var bedst at hente moren. Hun havde ikke revet gutten, men lagt ham nogen inde i klædet, og da hun tog ham op, fandt hun til sin forstrekke en stor orm lige inde ved skrotten til den lille. Hun raabte paa faren og tænkte, at barnet var blevet bidt, men lille Nasmund var lige god, han.

Siden gjorde faren noget, som lignede en kløvmeis; deri satte de barnet og hængte det op i et træ, medens de arbeidede. Det var jo ikke godt at vide, om den lille altid vilde slippe saa let fra det, om ormen skulde komme endnu engang.

5. Ormen i fugleredet.

En gammel mand, som heder Knut har

fortalt mig, hvorledes han engang stod og malte i en kvern. Saa ful han se en trost, som ustanseelig sloi omkring et lidet grætræ og streg saa rent ynklig. Knut stod og saa paa den en stund, men tilslut maatte han bort og se.

Stakars lille fugl! Der laa en styg orm oppe i redet omtring ungerne dens.

Redet kunde vel være et par meter fra marken, saavidt han husser — det er længe siden, saa det er ikke saa godt at sige det aldeles nojagtig.

Han flog naturligvis straks ihjel ormen; men fugleungerne var der desværre omfrent ikke spor af liv i længere. Ja, det var saa harmeligt at se paa, sagde han, og han maatte gaa uden at kunne hjælpe den lille fuglemor, som sloi omkring og streg lige ilde, da han gif igjen.

Oplossning paa gaader i nr. 47.

Gografisk gaade: Rom. Man. 1. Rotterdam.
2. Onega.
3. Mälaren

Begravne byer: 1. Vardsø. 2. Tomsk.

Bogstavgæader: 1. Tvedestrand. 2. Legetøi.

Bogstavgæade.

1 5 3 4 5 6 pleiter at lise 1 2. 3 4 5 6 er haard, men 3 6 5 blød. Nu er 1 2 3 4 5 6 kommet.

Billedgaade.

